

ملاحظاتى چند از اولین جرگه ففتا

اولین جرگه ففتا در هفته اخير سال گذشته در شهر کوپنهاگن کشور پادشاهی دانمارک برگزار گردید. در جرگه ، شخصیتهاى شناخته شده فرهنگى و سياسى از بیكتبار افغانستان از ممالک مختلف امریکا، انگلستان ، اطریش ،هالند، آلمان ،سویدن ،ناروی،بلجیم و دانمارک اشتراک ورزیده بودند. خوشبختانه چندن از شخصیتهاى ترکمن و قزاق با اشتراک شان جرگه را زینت بخشیدند . فضای جرگه ، على الوصف معایب تخنیکى ، گرم و پرشور بود. در حالیکه ، نور خود شناسی ملی در چهره زنان و مردان شرافتمند و عدالتجوی حاضر در جرگه میدرخشید ، امید و اطمینان برای آینده ففتا در نفس های گرم ایشان تفیده بود، آنها جدی و خوشنود، در جرگه سهم فعال گرفتند. به تعقیب سخنان خوشآمد گویانه توسط بسم اله خان میمنگی به اشتراکندگان جرگه ، محترم پروفیسور عنایت اله شهراى مقاله عالمانه خویش را به خوانش گرفت که با استقبال اعضاى جرگه مواجه شد. جرگه گزارش اساسی را ، که بیان فشرده از فعالیتهاى ثمرناک هیئت مدیره و بعضی اعضاى کنگاش در داخل و خارج کشور را دربر داشت ، توسط داکتر اکبر همت فاریابى رئیس ففتا دقیقانه ، زیبا نگارش یافته وقرائت گردید؛ با شور و دقت استماع کرد. بعد از اظهار نظر و تبصره لازم پیرامون گزارش اساسی ، تفریح برای صرف طعام چاشت ،اعلان شد.

جرگه بعد از تفریح ، طبق آجندا، پیشنهادش اساسنامه را که توسط محترم داکتر مصلح معاون اول ففتا قرائت میشد، با دقت لازم به بحث و کنگاش گرفت . ابراز نظر کنندگان با شوق و علاقه ، و به منظور تصویب اساسنامه مطابق نورم های قبول شده کانون های فرهنگى و مدنى برای ففتا ، رها از قیودات کهنه کلانسالاری و نخبه گرایی ، پیرامون آن توضیحات ، پیشنهادات و نظرات شان را ارائه کردند . بحث و توضیحات شفاف اسداله آسیابان ، حفیظاله حازم ، علیشیر قیتمس ، جمشید وطندوست ، انجینیر اکرم دگر جنرال عبدالروف بیگی ، جنرال فتح ساعی ، جنرال عبدالغفور فاریابی ، محمداله وطندوست ، عبدالقیوم ، حاجی ظاهر ، خانم زهره ، خانم لطیفه عنایتی ، خانم فرشته ضیایی ، عبدالصبور حیدری ، عبدالمنان کوهی ، عبدالرسول وثیقی و شماری چند از حضار جرگه ؛ اساسنامه پیشنهادی را از کلمات کشدار و تعریف ناشده ، پالایش داده و با تعدیلات، تنقیضات فراوان که گاهی با مقاومت نویسنده آن مواجه میشد، آنرا به اکثریت آرا تصویب نمود.

گزارش های محترمان داکتر سخا آصفی و سراج الدین خان قیتمس از فعالیت های شان در داخل وطن و پیام های صمیمانه فرهنگیان شریف از درون کشور عنوانی ففتا، که به جرگه ابراز گردید، بسیار شورانگیز بود که اعضاى جرگه را به وجد آورد. در چنین جو هیجانی بود ، که آسیابان یک هزار دالر و حازم یک پایه ماشین فوتوکاپی به کتابخانه عبدالغفور بیانی و محترم بابر صلخواه یک پایه کمپیوتر به انجمن فرهنگى دانمارک و عده زیادی به ففتا کمک پولی کردند.

سیمای شاد و فضای صمیمی احوالپرسی حاضرین جرگه که انگار خواهران و برادران تنی بعد از فراق طولانی همدیگر را زیارت میکنند، هیجان انگیز و نشاط بخش بود. سهمگیری شادیا نه جوانان در تهیه و سرویس غذا و فلمبرداریها، از عشق آنها به فردای فرهنگ شگوفان ملی شان ، مؤرده میداد.

ملاحظاتم را از جرگه و بازتاب آن در گزارشهای انتشایافته، ذیلاً مطرح میکنم:

- شور و شوق گرم و سهمگیری فعال و دواطلبانه اشتراک کنندگان جرگه، که اکثر آدر قورلتای نیز اشتراک ورزیده، و ففتا را به مثابه قانون مرکزی، برای اتحاد دواطلبانه اتحادیه ها و انجمن های فرهنگی داخل و خارج کشور، تاسیس کرده بودند، از بیداری سیاسی و رشد فرهنگی اقوام مظلوم و محروم تورکان افغانستان، نوید میدهند.

- رسمیت یافتن زبان های ازبیکی و ترکمنی در قانون اساسی افغانستان، رشد قابل ملاحظه خود شناسی ملی و سیاسی و اوج مبارزات حق طلبانه تورکان وطن ما؛ و به تبع آن پیدایش نهادهای سیاسی، مدنی و فرهنگی در درون و بیرون کشور، نشرات ازبیکی و ترکمنی در داخل و خارج از جمله نشرات تلویزیونی به زبان ازبیکی توسط فرزانه ی فرهنگی ما داکتر فیض اله ایماق و خانم شان و محترمه فوزیه اورال، و پروگرام ازبیکی تلویزیون آریانا، همانا دست آورد پیکار دلاورانه و فداکارانه ای تبار ستمدیده ما، و به ویژه فرهنگیان فریخته آن بوده واست.

- حضور زنان و جوانان و طیفهای گونه گون اجتماعی و نقش تحسین برانگیز آنها در جرگه، از غیر سیاسی بودن و دموکراتیک بودن ففتا، علامت میداد.

- کار های انجام یافته در وقت کم و استقبال گسترده روشنفکران ترقی طلب و عدالت خواه از ففتا، در حالیکه، تلاش پربار راهبری ففتا را باز میتاباند، از جانب دیگر ضرورت پیدایش نهاد های فرهنگی و مدنی را، که نمونه های لازم جوامع دموکراتیک و مدنی اند، نشان میدهد.

- وضع افتخار آمیز کنونی در حالیکه رسالت ملی ما را به خاطر حفظ، توسعه و تحکیم دست آورد ها سنگین ساخته است؛ در مقابل دشمنان رنگارنگ که هر بار بیداری و مبارزات داد خواهانه ملی تورکان افغانستان را، نماد "پانتورکیزم" معرفی داشته و علیه آن به مبارزه برخاسته اند، از ما هوشیاری میطلبد.

- جریان گفتگو و مناظره بالای اساسنامه، روی اهداف اصلی ففتا، برای اتحاد دواطلبانه کلیه قانون های فرهنگی موجود در داخل و خارج کشور، و آنها هیکه هنوز از راه نرسیده اند، تاکید ورزید، همچنان جرگه، کار دوامدار بر اساس مدارا، اقناع، کمک متقابل بانهاد های مستقل فرهنگی پافشاری داشته، از تخریب انجمنها و اعمار نمایندگی ففتا بر فراز ویرانه های آنها، که با طبیعت دموکراتیک ففتا مغایرت دارد، ففتارا بر حذر میداشت.

- به حق زنان و مردان تحویل پسند که با قلوب آگنده از امید و عشق به فردای رها از تمام انواع قیودات استبدادی، از جاهای دور، در تالار جرگه فراهم آمده بودند، دسته ی از دسته گل های سر سبد جامعه روشنفکری تورکان افغانستان میباشند. سخنان این و آن، که "پیام" های، "تکانه دهنده"، و "عمیق" و "ندای بیداری" بخش "از خواب افیونی" و غیره به آدرس تورکان افغانستانی در این جمع و یا جمعه آمد های دیگر عنوان گردیده است، اگر خود نمایی بلند پروازانه نباشد، اعتنا به غیر و منصفانه، نیز نمیباشد.

- حزبگیری که به فکر و منش سیاسیون جامعه ما عجین گردیده است، بهانه جوانه و با کج فهمی از-مبارزه فرهنگی در عمل مبارزه سیاسی است - مرز بین بین نهادهای سیاسی و غیر سیاسی را، درهم ریخته، و بی توجه به خواست مدنی مردم، قانون های جوان غیر سیاسی و غیر ایدیولوژیک را، به پناه گاه امن خویش تشخیص داده است.

- جریان مناقشه در جرگه، دیدگاه های مختلف و برداشت های متفاوت اعضای جرگه را به نمایش گذاشت. همچنان خودشیفتگی و عدم تحمل غیراندیشان، و نداشتن حوصله شنیدن حرف های دیگران و هر صاحب نظر را مخالف معرفی کردن و تهمت بستن به آنها، از نظر ها پنهان، نبود.

- روش "قصه باغبان و سه طرار" که دو را علیه سومی، و یکی را علیه دومی، و بالاخره آن یکی را مجازات کردن؛ و ستایش های رشوه آمیز به عده ی درمقابل جمع دیگر در گزارشگونه ها، و استفاده از احساسات این جوان، و تحریک نفرت آن پیرمرد، دارد در دستور کار بعضیها قرار میگیرد.

شرایط کنونی از همه ما، به ویژه هیئت راهبری ففتا مصرانه میطلبد که: تمام امکانات مان را هوشیارانه برای فرهنگی نگهداشتن ففتا به کار گرفته و تشکل فرهنگیان ازبیک و ترکمن را در داخل و خارج کشور در کانون های فرهنگی و مدنی در اولویت کار خویش قرار داده، و از این طریق در توسعه پایگاه اجتماعی ففتا، و جلوگیری از آفات کشنده که به آسانی کودک نوپای ففتا را متضرر خواهد کرد، بکوشیم.

البرز